

Мужчыны пра жанчын

Сяргей МАКОЎСКІ:

«Глядзіце ў адным кірунку, а не адно на аднаго»

Сёння ў рубрыцы «Мужчыны пра жанчын» — Сяргей Макоўскі, стваральнік і кіраўнік грамадскага аб’яднання «Анкалогія і Здароўе». Сёлета аб’яднанню споўнілася 17 гадоў. Таксама Сяргей прадстаўляе Расійска-Чэшскую гандлёвую палату ў Беларусі, а ў якасці другога хобі называе венчурную сферу. Цяпер ён рыхтуе маштабны міжнародны праект, у рамках якога будзе зняты мастацкі фільм на тэму барацьбы з ракам. Пакуль у стварэнні кінафільма плануецца ўдзел трох краін: Беларусі, Расіі і Кітая, але, магчыма, да іх далучацца Францыя і ЗША. Фінансаваць фільм будуць інвестары з розных краін. Сяргей спадзяецца, што яго праект дапаможа нашаму грамадству стаць больш спагадлівым і добрым.

— *Самае чароўнае ў жанчынах — гэта...*

— Іх непасрэднасць і жаноцкасць. Гэтыя якасці заўсёды вельмі прывабныя. Асабліва жаноцкасць, бо сёння яе чамусьці ўсё менш. У некаторых жанчын яна, магчыма, ўтоена, а некаторыя не разумеюць, што гэта.

— *Што для вас жаноцкасць?*

— Гэта чароўная аўра, якая лунае вакол жанчын і дае нам магчымасць адчуць сябе мужчынамі. Гэта манера сябе падаць, спакой і лаканічнасць у зносінах, ураўнаважанасць у голасе. Жаноцкасць складаецца з многіх элементаў, зразумець якія здольна, напэўна, толькі сама жанчына. Яна можа стаць для мужчыны музай, выклікаць жаданне тварыць і праяўляць знакі ўвагі. Думаю, гэта «зашыта» ў самой прыродзе. Хацелася б, каб такіх дзяўчат было больш, тады свет стане прыгажэйшы.

— *Што больш захапляе: далікатнасць жанчыны ці яе ўнутраная сіла?*

— Далікатнасць і вытанчанасць — яе сіла. Яна можа вельмі па-майстэрску, па-жаночама «скарывацца» ёй. І, думаю, гэта адбываецца часам неўсвядомлена. Такая класіка ўзаемаадносін паміж мужчынамі і жанчынамі была ўслаўлена яшчэ ў сярэднія вякі. Сучасны свет крыху страціў гэтыя пазіцыі, жанчыны часцей хочуць

праяўляць сілу. Я не маю нічога супраць феміністычных настрояў, і выдатна, што жанчыны змагаюцца за свае правы, калі іх ушчамляюць. Але часам у іх дзеяннях бываюць некаторыя перакосы, усё гэта набывае карыкатурныя формы. Лічу, што жанчыны могуць вельмі і вельмі многае, у іх бывае больш патэнцыялу, чым у мужчын. Мне падабаецца, як многія жанчыны рэалізуюць яго ў бізнесе. Пры гэтым застаюцца жаноцкімі і досыць паспяховымі.

— *Чым жанчыны ў бізнесе ад-розніваюцца ад мужчын?*

— Прыходзячы на перагаворы з мужчынамі, некаторыя бізнес-лэдзі выкарыстоўваюць «жаночыя» хіт-рыкі. Напрыклад, вялікае дэкальтэ і флірт. На мой погляд, гэта маветон. Лепш, калі жанчына паводзіць сябе па-дзелаваму і адзяваецца на сустрэчу адпаведна. (Хоць мужчыны бываюць розныя, некаторыя нават скрозь закрыты дзелавы касцюм могуць убачыць жанчыну, а не партнёра па бізнесе.) Выкарыстоўваючы «жаночыя» хіт-рыкі, дамы дамагаюцца на перамовах патрэбнага выніку. Я ведаю мужчын, якія глядзяць на гэта без адабрэння. Яны адразу заўважаюць падобныя прыёмы, і стаўленне да будучага партнёра можа змяніцца ў горшы бок. Лепш усё ж дазволіць у дрэс-кодзе крыху больш пасля афіцыйнай сустрэчы. Напрыклад, калі гэта фурштэт у рэстаране ці вечарына.

— *Пра што маўчаць мужчыны?*

— Пра свае шкідлы ў шафе (усміхаецца). Ні адзін мужчына не захоча гаварыць пра сябе непрыемныя рэчы перад жанчынай, якая яму падабаецца. Зрэшты, наўрад ці і жанчына пажадае гэта чуць.

— *Ці ёсць штосьці, што мужчына ніколі не скажа жанчыне?*

— Калі ён выхаваны, то не скажа антыкамплімент або колкае слова. Ён будзе паважаць сваю сяброўку, спадарожніцу, калегу ці партнёра. Гэта тое, што трэба вырэй прывіваць у нашым грамадстве. Не скажу, што яно сапсаванае, — наша грамадства разнастайнае. Але лепш, каб вакол было больш добрых прыкладаў.

— *Ці змаглі б вы мець на ўтрыманні сваю другую палову? Як да гэтага ставіцеся?*

— Так, я б змог, заробкі цалкам дазваляюць. Калі яна не хоча працаваць, але пры гэтым захапляецца якім-небудзь хобі, буду толькі рады. Але калі жанчына не хоча ні

працаваць, ні займацца чымсьці, то гэта сумная гісторыя. Раней, у XIX стагоддзі, мадэль адносін была такая: муж-мецэнат і жонка-палюбоўніца (утрыманка), і гэта лічылася нормай. Сучаснае грамадства пайшло ў іншую глядзіцу на такое ўзаемадзеянне. Кожнаму сваё: жанчыне вырашаць, займацца чым-небудзь ці не, а мужчыну — ці будзе яму прыемна з такой жанчынай. Калі гэта задавальняе абодвух — чаму не? Я за тую формулу, дзе абодва развіваюцца адначасова і раўнамерна, дапамагаюць адно аднаму не адставаць. У гэтым залог працяглых адносін.

— *А што, калі жанчына зарабляе нашмат больш?*

— На нейкім этапе гэта дапускаецца, але пры гэтым мужчына павінен старацца дагнаць жанчыну ў заробку. Гэта наша прырода: мужчына — заваёўнік і здабытчык, а жанчына — аб’ект заваёвы і захавальніца хатняга ачага. Калі яна зарабляе больш, у пары адбываецца замена роляў, і мужчына можа адчуваць сябе некамафортна. Няма ла выпадкаў, калі на гэтай глебе адбываецца разрыў у адносінах,

прычым у большасці выпадкаў з ініцыятывы жанчыны, што цалкам натуральна. Ідэальна, калі жанчына, зарабляючы больш, захапляе партнёра заняцця чымсьці дадаткова, дапамагае знайсці шляхі дасягнення большага. Гэта толькі ўмацуе іх адносіны.

— *У якую жанчыну можна за-кахацца з першага погляду?*

— У тую, якая любіць сябе, якая развіваецца і займаецца тым, што ёй па душы. Асабіста мне імпа-нуюць жанчыны адукаваныя, са стрыжнем маральнасці. Добра, калі яна будзе яшчэ і музай для свайго мужчыны. Яна таксама не дапускае ў сваім сэрцы злосць, паводзіць сябе стала і самадастаткова.

— *Людзі часта кажуць слова-злучэнне «сапраўдны мужчына», і адразу за гэтым «павінен». Што і каму ён павінен? І як наконт «сапраўдных жанчын»?*

— Мужчына сапраўды павінен. Перш за ўсё сабе. Павінен стана-віцца лепшым у адносінах да сябе ўчарашняга. Павінен забяспечыць родных, аказаваць увагу жонцы і дзецям, старацца ўсіх развіваць, захапляць чымсьці і ўзбагачаць ду-хоўна. Жанчына таксама павінна расці над сабой і самаўдасканальвацца. Але ёсць жарталівы выраз пра тое, што жанчына нікому нічога не павінна.

— *Галоўнае ў адносі-нах — гэта...*

— Шчырасць, узаемапа-вага, жаданне дапамагаць у любой сітуацыі. Падтрым-ліваць словам і справай.

— *Быць у шлюбе — гэта...*

— ...глядзець у адным кірунку. Глядзець адно на аднаго заўсёды паспееце.

Віталіна БАНДАРОВІЧ.

Мамін дзённік

І ПУГА НЕ ВЫЙСЦЕ, І ПЕРНІК НЕ ЦУКЕРКА

Яшчэ калі Цёмік знаходзіўся ў маім живоціку і не спяшаўся, хоць была ўжо пара, з’яўляцца на свет, урачы, якія каторы раз адпраўлялі мяне ў радзільню «здавацца», ці то жартам, ці то ўсур’ёз прапаноўвалі папрасіць малога аб хуткай сустрэчы. «Спрабавала, але не слухаецца», — адказвала я ім. «Калі ж ён вас ужо не слухаецца, што ж будзе потым», — гэтыя словы цяпер я прыгадваю ўсё часцей.

Тады, калі Цёмік не хоча апрацацца, калі бруднымі рукамі хапаецца за пячэнне ці абаранак, калі на ўсе мае просьбы не чапаць кошку яшчэ мацней упіваецца сваімі ручкамі ў далікатную поўсць, калі наўмысна вылівае на дыванок кампот і, нягледзячы на ўсе забароны, цягне свае пальчыкі да пральнай машыны, тэлевізара, газавай пліты... Пакуль, нарэшце, не апячэцца і не залёецца слязьмі. Потым некалькі разоў будзе паказваць на пашкоджаны пальчык, па-дзіцячы тлумачыць, як моцна яму баліць, і згаджацца, што больш ні на крок не падыдзе да пліткі. І так пару дзён, а потым зноў стане каля яе круціцца, быццам захоча праверыць сябе на стойкасць.

Такое адчуванне, што для сучасных дзяцей не існуе слова «нельга». Яно нібы чырвоная ануча для іх — так і цягне паглядзець, што за ёй. І сапраўды, чым менш звяртаеш увагі на тое, як дзіця бярэ нешта забароне-

нае, тым яно хутчэй з гэтым расстaeцца, прычым па сваёй волі. Але ж не будзеш заплюшчваць вочы, калі малое хапае не схаваны своечасова нож альбо залазіць на табурэт, а пасля на стол, каб узяць з лядоўні цукерку. Не дазволіш яму і выбягаць на дарогу, калі яно ўпарта адмаўляецца даць табе руку.

Шчыра прызнацца, я ўжо не ведаю, як растлумачыць Цёміку, што такое добра, а што — дрэнна. Яму яшчэ і двух гадоў няма, а мне ўжо бывае цяжка з ім спраўляцца. Што не па-ягонаму — енчыць і ўсё роўна робіць па-свойму. Кажуць, што сёння метады пугі і перніка ўжо не працуюць. А як тады выходзіць дзіця, калі яно цябе не чуе?!

Днямі такая алергія ў Цёміка пачалася, што да ацёку Квінке было недалёка. Педыятр пасадыла на дыету і строга забараніла даваць малому салодкае. А той ужо, як кажуць, пакаштаваў (дзякуй добрым людзям!) ды просіць штодзень, да істэрыкі даходзіць — дай яму цукерку, і ўсё! Муж у камандзіроўцы, кажа, каб я тлумачыла малому, што ад цукерак у яго на шчочках, руках і нагах чырвоныя плямкі, якія свярбаць, перашкаджаюць нармальна кантактаваць з іншымі дзецьмі. Але што тлумачыць двухгадоваму хлопчыку, які не ўсё разумее, калі нават бацька яго ўжо дарослы і ведае, да чаго можа прывесці курэнне, але ж усё роўна не адмаўляецца ад цыгарэт?!

Прызнаюся, ад гэтай сынавай непаслухмянасці часта здаюць нервы. Ён ужо ведае, дзе вісяць папругі, і нават на сабе паказвае, для чаго яны патрэбны, але і гэта працуе ненадоўга. А калі Арцёмка ўмудраецца ўвогуле пляснуць мне па твары, калі яму нешта не падабаецца, раблю выгляд, што сыходжу з дому (сама тым часам дзесьці хаваюся). Ён, канешне, плача, заве мяне, абяцае бабулі, што больш не будзе крыўдзіць маму, але праз некаторы час усё паўтараецца...

У маладых бацькоў, у якіх і па двое, і больш дзяцей, пытаюся, што я раблю не так. І не магу дабіцца канкрэтнай парады: сітуацыя ў нас падобная. Маўляў, расце пакаленне Z і нічога ты з дзіцём не зробіш, застаецца толькі чакаць, пакуль перарасце. Не даб’ешся парады і ад бацькоў. У іх адзін адказ — мы былі іншыя, шкоднічалі, але бацькоў баяліся, слухаліся. Сапраўды, пакуль некалькі градак не апалю, у кватэры не прыбярэ, посуд не памыю, ні пра які паход на дыскатку не варта было нават заікацца. Страшна падумаць, што магло б быць, калі б я вывернула на падлогу талерку з ежай, якую не хацела есці, альбо ганяла дзеда з крэсла. Помню, як сказала сваёй бабулі «не хадзі як слон» (яна перашкаджала нам з сяброўкай гуляць), дык такога наганяю ад маці атрымала, што да канца дзён называла бабулю на «вы».

І нека ж з намі яна спраўлялася, калі мы, чатыры ўнукі, збіраліся ў яе гарадской двухпакаёвай «хрушчоўцы». А на вёсцы ўвогуле ўшасцёх праводзілі не адно лета. Баба з дзедам мала што нас пільнавалі, трэба было дзяцей накарміць (гэта цяпер маленства насы адварочвае, мы ж змяталі ўсё за мілую душу) ды гаспадарку дагледзець. Цёмікаў прадзед (дарэчы, ветэран Вялікай Айчыннай) нядаўна расказваў, як ён дамаўляўся з унукамі, прычым усе былі хлопцы. Не слухаюцца, пакажа дубец — і ўсё ў парадку. Затое нікуды не лезлі і цэлыя дахаты прыязджалі.

А цяпер паспрабуй пакінуць на адну бабулю хоць бы траіх. Адзін толькі Цёмік чаго варты! Нядаўна акурат з’ехаліся да свекры-ві — дзіцячы садок адпачывае. Толькі і сачы, каб наш Цёмік і свайго сямігадовага браціка не пакрыўдзіў, і маленькую Еву, якая яшчэ поўзае, не заабдымаў і не зацалаваў. Бабуля Аліна прызнаецца: наўрад ці пагадзілася б адна глядзець усіх траіх. І я разумею. Тут часам аднаго Цёміка ўсёго на некалькі гадзін пакідаеш (нават з двума — бабуляй Ірай і дзедам Ванем) — увесь час хвалюешся, каб не шкоднічаў, слухаўся іх. І трэба сказаць, калі мяне няма, з імі паводзіць сябе спакайней. Можна, баіцца расчараваць тых, хто на свайго адзінага ўнучка ледзь не моліцца?! Альбо ўсё ж ёсць нейкія пуга ды пернік?..

Вераніка КАНЮТА.